

Στη Λευκωσία βρέχει... θέατρο

ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ δεν βρέχει. Στη Λευκωσία βρέχει... θέατρο. Τον Οκτώβριο είδα ένδεκα παραστάσεις, θα μπορούσα να δω και περισσότερες, αν προλάβαινα. Δεν θέλω να παίξω με τους όρους «ποσότητα» και «ποιότητα», είναι άσκοπο να παρατηρείς τις ποσοτικές αυξητικές τάσεις και να βγάζεις συμπεράσματα για τη συμβατή ή την αντίστροφη εξέλιξη του καλλιτεχνικού επιπέδου των εγχώριων θεατρικών παραγωγών. Άσκοπο, επειδή σ' ό,τι αφορά στην τέχνη, την οποιαδήποτε τέχνη, δεν ισχύει η έννοια της γραμμικής εξέλιξης, η ποιότητα μπορεί ν' ανθίσει και σε συνθήκες ποσοτικής ένδειας, και να μην εμφανιστεί μεταξύ μιας πληθώρας παραγωγών και έργων. Το απόλυτα θετικό όμως είναι, ότι η ποσότητα και η ποικιλία των θεατρικών προτάσεων ακονίζει τα κριτήρια ημών των θεατών διά της εμπειρικής οδού, και ότι ο συνεχόμενος εφοδιασμός της θεατρικής μας μνήμης δημιουργεί σημεία αναφοράς και σύγκρισης. Σπατάλησα πολύ χώρο στην εισαγωγή μου, ενώ στη σημερινή στήλη πρέπει να χωρέσουν τουλάχιστον δύο παραγωγές.

«**Ορέστης Ηλέκτρα 0-1**». Σύλληψη-σκηνοθεσία: Κώστας Φιλίππου. Συν-σκηνοθεσία-κίνηση: Φρόσω Κόρρου. Παίζουν: Δημήτρης Κουρούμπαλης, Κατερίνα Λούρα, Κώστας Φιλίππου.

Ανακάλυψα ότι μεταξύ εκείνων των ολίγων αναγνωστών μου, που είναι ταυτόχρονα και συνομιλητές μου, επικρατεί η άποψη ότι έχω αδυναμία στην Κατερίνα Λούρα.

Μπορώ να πω ότι, παρόλο που (ειδικά) στις ανεξάρτητες της παραγωγές είναι ορατός ο κίνδυνος της τυποποίησης της υποκριτικής της μανιέρας, μου είναι ακόμα πολύ ενδιαφέρον, τι θα δούμε απ' αυτήν. Το θέατρο Δένδρο ανεβάζει «μια ξεκαρδιστική τραγωδία», «Ορέστης Ηλέκτρα 0-1». Ο Κώστας Φιλίππου υπογράφει, εκτός από τη σκηνοθεσία, και τη «σύλληψη» της παράστασης. Όχι τη συγγραφή του έργου, αλλά τη σύλληψη, επειδή ο δρόμος προς την υλοποίηση της ιδέας που είχε συλλάβει, πέρασε μέσα από τις προσωπικότητες των δημιουργών της παράστασης και πρωτίστως των δύο ηθοποιών, από τις παιδικές τους αναμνήσεις, τις φοβίες, τις καθοριστικές για τον καθένα ενδοοικογενειακές σχέσεις. Η μέθοδος των ερωταπαντήσεων μεταξύ των ηθοποιών δεν καθορίζει απλώς τη ζωντάνια και την αμεσότητα της φόρμας της παράστασης. Εξυπηρετεί την κύρια ιδέα της, κάνοντας τις προσωπικότητες της Κατερίνας Λούρα και του Δημήτρη Κουρούμπαλη τόσο διαφανείς, ώστε να κατεβαίνουν στις δικές τους αλήθειες και να ανεβαίνουν στις αλήθειες των δύο τραγικών αρχέτυπων μορφών, με τις οποίες διαλογίζονται, αυτές της Ηλέκτρας και του Ορέστη. Να, όπως σε μια λίμνη με καθαρή επιφάνεια, όπου ο βυθός της που διαφαίνεται, και οι ουρανοί, που αντανakλώνται, συγχέονται σε ενιαία εικόνα.

Πιστεύω ότι στις βασισμένες στα επινοημένα κείμενα παραστάσεις η σοβαροφάνεια και η υπερβολική δραματικότητα βλάπτουν, ενώ το χιούμορ και ο αυτοσαρκασμός των συντελεστών ωφελούν. Το ίδιο πρέπει να πιστεύει και ο Κώστας Φιλίππου, ο οποίος όχι μόνο συνέστησε αυτή την υποκριτική γραμμή στους ηθοποιούς του, αλλά και προλόγισε με προσωπικό σόλο την παράσταση, παρουσιάζοντας το σκεπτικό της με χιούμορ και αυτοσαρκασμό. Η κίνηση, για την οποία ευθύνεται η συν-σκηνοθέτιδα της παράστασης Φρόσω Κόρρου, απελευθερώνει ακόμα πιο πολύ την υποκριτική συμπεριφορά των ηθοποιών.

«**Συμβόλαιο εργασίας**», βασισμένο στο έργο του Mike Bartlett. Συμπαγωγή των Paravan Proactions και Fresh Target theatre Ensemble. Σκηνοθεσία: Πάρις Ερωτοκρίτου. Σκηνογραφία: Χάρης Καυκαρίδης, Μελίτα Κούτα. Σχεδιασμός φωτισμών: Καρολίνα Σπύρου. Παίζουν: Έλενα Δημητρίου, Έλενα Σάββα, Αρία Αλφά.

Αυτή η θεατρική εστία άνοιξε στην καρδιά μιας γνωστής εταιρείας. Αν ξεκινήσω από τη δεύτερη πρόταση να χρησιμοποιώ το επίθετο «έξυπνη», θα καταντήσω μονότονη ως το τέλος του σημειώματος, αλλά πώς αλλιώς να αξιολογήσω την κίνηση των δημιουργών της παραγωγής «Συμβόλαιο

εργασίας» να στήσουν παράσταση σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, όμοιο μ' εκείνο που περιγράφεται στο έργο; Επιτυχάνονται πολλά. Πρώτον, η δυνατό-

θέατρο

THE NONAS ΜΟΛΕΣΚΗ

τητα πλήρους συμπεριληψής των θεατών στη δράση. Δεύτερον, η αναγκαία στην παραγωγή χρήση των οπτικοακουστικών μέσων δεν θα μπορούσε να συνδυαστεί με τη συμβατικότητα ενός συννηθισμένου θεατρικού χώρου. Τρίτον, και ο χώρος, και τα μέσα, και η συνύπαρξη με τους θεατές καθορίζουν τον υποκριτικό τρόπο, που παντρεύει τον ψυχρό ρεαλισμό με τη σατιρική μεγέθυνση. Έξυπνο κείμενο, έξυπνα δομημένο, όπου οι φαινομενικά επαναλαμβανόμενες σκηνές διαφοροποιούνται ουσιαστικά και προωθούν τη συλλογιστική πορεία του έργου προς το συμπέρασμα: στην σύγκρουση του ανθρώπου με το απάνθρωπο νικάει το απάνθρωπο. Έξυπνη παράσταση, η οποία, παρόλα ταύτα, αναμετρείται με το απάνθρωπο με την ανθρώπινη τέχνη του θεάτρου.

Οι επιλογές των κειμένων που επέλεξε να σκηνοθετήσει ή να παρουσιάσει ο Πάρις Ερωτοκρίτου («Η νέα Τάξη Πραγμάτων» του Πίντερ, «Adolf») από μόνες τους προκαλούν σεβασμό. Η ευρηματική και αποτελεσματική του σκηνοθεσία στο «Συμβόλαιο εργασίας» ενδυναμώνει το σεβασμό μας. Ο Χάρης Καυκαρίδης και η Μελίτα Κούτα για ακόμα μια φορά παρουσιάζουν πρωτοποριακή δουλειά. Καυστικά και καλοκαμωμένα τα βίντεο. Πολύ ακριβής, σωστά κλιμακούμενη, λεπτή δουλειά της Έλενας Δημητρίου και της Έλενας Σάββα.